

Report

**Kancelář
Kreativní Evropa**

- V roce 2022 Kreativní Evropa podpořila české projekty rekordní částkou přes 10 milionů eur.

OBSAH

- 5 Úvodní slovo
- 6 Výsledky programu Kreativní Evropa MEDIA
- 7 Výsledky programu Kreativní Evropa Kultura
- 8 Výsledky mezioborové části programu Kreativní Evropa
- 9 České projekty podpořené v roce 2022

Příklady podpořených projektů

- 11 Bod obnovy – po dlouhé době kvalitní české sci-fi
- 12 Regionální kulturní síť SPARSE přivede umění na venkov
- 13 CEEYou – více evropských filmů na VOD platformách
- 14 Renewable Music – soudobá hudba oživí parky
- 15 Videohra Phonopolis spojuje meziválečnou avantgardu s antiutopickým příběhem
- 16 Signal Festival hledá byznysový model pro digitální kulturu
- 17 Modli se, pracuj a taky vař! Kulinářské dědictví cisterciáků ve střední Evropě

O čem se mluví

- 18 Udržitelnost jako nová norma fungování kulturních organizací
- 20 Jak na zelenou Kreativní Evropu?
- 21 Co chtějí diváci? The European Media Industry Outlook
- 22 České Budějovice: Evropské hlavní město kultury roku 2028

24 Co je Kreativní Evropa

26 Kontakty

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení přátelé,

držíte v ruce Report 2022 – zprávu o aktivitách programu Kreativní Evropa včetně přehledu výsledků za rok 2022. Vydává ji Kancelář Kreativní Evropa, která je národním zastoupením programu v České republice.

Kreativní Evropa (KE) je program Evropské unie na podporu kulturních a kreativních odvětví, který v roce 2021 zahájil své další programové období (2021–2027) s celkovým rozpočtem 2,44 mld. eur. To představuje navýšení o více než 65 % oproti předchozímu období.

Díky podpoře Kreativní Evropy se v České republice mohla uskutečnit celá řada projektů určených profesionálům i veřejnosti. Program otevírá velké možnosti přeshraniční spolupráce a v neposlední řadě přispívá i k pestré kulturní nabídce pro české publikum. Kromě toho program otevírá řadu témat důležitých pro evropskou kulturní a audiovizuální politiku i pro spolupráci mezi kulturními a kreativními obory.

Česká Kancelář Kreativní Evropa pořádá řadu vlastních akcí – ať už jde o mezioborová setkání, konference, či o odborné workshopy, často s mezinárodní účastí. Jejich hlavním cílem je především šíření nových evropských témat a trendů v oblasti kultury včetně audiovize. Prostřednictvím Reportu 2022 s vámi sdílíme alespoň část našich aktivit a také představujeme inspirativní podpořené projekty.

Rádi bychom touto cestou vyjádřili své poděkování institucím, které podporují naši činnost nebo nám poskytují své zázemí – Evropské komisi, Ministerstvu kultury ČR a našim zastřešujícím organizacím Národnímu filmovému archivu, Institutu umění – Divadelnímu ústavu a Národnímu památkovému ústavu.

Magdalena Müllerová a Vladka Chytilová
Kancelář Kreativní Evropa

VÝSLEDKY PROGRAMU KREATIVNÍ EVROPA MEDIA

V roce 2022 činil objem prostředků, které získali z programu Kreativní Evropa MEDIA žadatelé z oblasti filmového průmyslu v České republice, celkem 8 579 848 eur. Tato částka je dosud nejvyšší v historii programu v ČR a je čtyřnásobkem průměrné částky udělované v předchozích letech (cca 2 miliony eur ročně). To souvisí jednak s úspěšností českých žadatelů v některých okruzích a s vyššími částkami udělenými v okruzích, kde byla podpora určena na dva nebo tři roky, jednak s novým způsobem vykazování výsledků, kdy je možné do celkové podpory pro ČR započítat i částky určené českým partnerům v projektech s více příjemci a zahraničním koordinátorem.

Filmoví producenti získali na vývoj 28 projektů celkem 946 784 eur. V okruhu **European co-development** bylo podpořeno 11 projektů celkovou částkou 341 784 eur. V okruhu **European mini-slate development** (soubor 2–3 projektů), určeném výhradně pro společnosti ze zemí s nízkou audiovizuální kapacitou, podporu v celkové výši 445 000 eur získaly 4 české společnosti. V okruhu **European slate development** (soubor 3–5 projektů) byla podpořena 1 společnost částkou 160 000 eur. V roce 2022 bylo také do kin uvedeno několik filmů, které podporu na vývoj získaly v minulosti, a to hrané filmy *Il Boemo* a *Jan Žižka* a dokument *Adam Ondra: Posunout hranice*. Kromě toho měla na Berlinale a poté v České televizi premiéru i podpořená minisérie *Podezření*. Na podzim 2023 vstoupí do kin český sci-fi film *Bod obnovy* a celovečerní animovaný snímek *Tonda, Slávka a kouzelné světlo*.

V roce 2022 byla poprvé vyhlášena výzva v okruhu **Vývoj videoher a imerzivního obsahu**, která je nově otevřena nejen videoherním vývojářům, ale i produkčním společností. Podporu ve výši 1 500 000 eur v něm získala společnost **Kube Games** na videohru *Imperiums: New World*.

Do okruhu **TV and online content** jsou kromě projektů určených pro TV vysílání nově zahrnuty i projekty pro online/VOD platformy. V tomto okruhu byly úspěšné 2 české společnosti v roli partnera, které na hrané seriály *Families Like Ours* a *Hagen* získaly celkem 1 340 983 eur.

Výsledky v oblasti distribuce i nadále ovlivňují změny v systému udělování a vykazování podpory. V okruhu **Films on the Move** (bývalá Selektivní podpora) byla podpořena distribuce 20 evropských filmů celkovou částkou 324 840 eur, např. *Trojúhelník smutku*, *Korzet*, *Modrý kaftan* nebo *Titina, psí polárnice*. Kromě toho nyní známe také využití prostředků **Automatické podpory distribuce** z posledních výzev starého programu. Celkem jde o 639 167 eur reinvestovaných do 52 filmů.

V oblasti festivalů se v novém programu střídají výzvy pro jednotlivé festivaly a pro sítě festivalů, vždy s podporou určenou

na dva roky. V roce 2022 tak byla v okruhu **Festival Networks** podpořena 1 síť festivalů s českým koordinátorem, pořadatelem **MFDF Ji.hlava** se sítí dokumentárních festivalů *Doc Alliance Festival Network*. Ta získala částku 415 800 eur. Kromě toho byly členy podpořených sítí další dva české festivaly – **Zlín Film Festival** je členem sítě dětských filmových festivalů *European Children Film Festivals Network*, **Anifilm** pak členem *Animation Festival Network* sdružující festivaly animovaných filmů ze střední a východní Evropy.

Na dva roky byla podpora určena také v okruhu **Markets and networking**, kde částku ve výši 685 146 eur získal dlouhodobě podporovaný projekt *East Doc*, organizovaný **Institutem dokumentárního filmu**.

V okruhu **Vzdělávání** byla udělena nejvyšší částka v dosavadní historii programu v ČR, a to na tři roky činnosti – 3 392 962 eur na 5 projektů. Jde o dlouhodobě podporované programy **dok. incubator**, **Ex Oriente Film** a **Emerging Producers** v oblasti dokumentárního filmu a **MIDPOINT Series Launch** a **Feature Launch** zaměřené na dramaturgii seriálů a celovečerních filmů. Českého partnera má také **CEE Animation Workshop** pro animované projekty.

V okruhu **Online distribuce** byli podpořeni 2 žadatelé z ČR celkovou částkou 684 166 eur, opět určenou na dva roky. Českého koordinátora má dlouhodobě podporovaný portál dokumentárního filmu *www.dafilms.com* provozovaný sdružením evropských dokumentárních festivalů **Doc Alliance**. V roli partnera pak byla nově podpořena společnost **KVIF.F.TV**, která je součástí nové sítě VOD platform *CEEYou* sdružující zástupce čtyř zemí střední a východní Evropy.

Důležité je rovněž zapojení 33 českých kin v síti **Europa Cinemas**. Kina ve 22 českých městech díky tomu mohou čerpat podporu z programu KE MEDIA na uvádění evropských filmů a aktivity pro mladé diváky.

VÝSLEDKY PROGRAMU KREATIVNÍ EVROPA KULTURA

Získat grant z programu Kreativní Evropa Kultura bylo možné ve čtyřech pravidelných oblastech podpory. Vlajkovou lodí programu jsou projekty evropské spolupráce. Dalšími oblastmi podpory jsou oběh evropských literárních děl (literární překlady), evropské platformy (rozvoj nových talentů mimo svou zemi), panevropské subjekty (podpora evropských orchestrů) a evropské sítě, které sledují nejnovější trendy a propojují profesionály v Evropě. Novinkou pro finanční rámec EU 2021–2027 jsou tzv. kaskádové granty. Příjemci těchto grantů dále distribuují menší granty a poskytují tak příležitost i jednotlivcům a méně zkušeným subjektům – jedná se především o program Culture Moves Europe, který prostřednictvím dvou výzev (jednotlivci, hostitelské organizace) podpořil mobilitu tvůrců a kulturních pracovníků, a o program Perform Europe, podporující scénická umění prostřednictvím udržitelných, inkluzivních, vyvážených a inovativních projektů.

Projekty evropské spolupráce

Projekty podporují spolupráci napříč obory, posilují evropský rozměr tvorby, šíření evropského uměleckého obsahu a rozvoj nových a inovativních postupů. Výzvy jsou zaměřeny v průřezových tématech Evropské unie – Kultury (inkluze, snižování dopadů na životní prostředí a rovnost žen a mužů). Projekty mají rovněž přispět k realizaci vznikajících iniciativ Evropské unie, jako je například **Nový evropský Bauhaus** (NEB).

Celkem bylo v roce 2022 ze 682 žádostí podpořeno **169 projektů**: 9 velkých, 28 středních a 132 malých. **Z 15 českých žádostí uspělo 6 žadatelů** (vedoucích projektů), **celkem se projektů účastní 19 českých subjektů** (vedoucích projektů a spoluorganizátorů), které obdržely podporu ve výši **1 620 604 eur**.

Mezi malými projekty figuruje **13 českých subjektů**, z čehož je 6 vedoucích projektů a 7 partnerů. Například **MAS Rozkvět** vede projekt *Culinary Heritage of the Cistercians in Central Europe (CulHerCis)*, který oživí dávno zapomenuté recepty z cisterciáckých klášterů a představí je veřejnosti. Koordinátorem je také **Institut umění – Divadelní ústav (IDU)**, a to v projektu *Active CITY(zens)*, díky němuž oživí nečekaná místa kulturou. **Zahrady soutoku** vedou projekt *Umbrella for Music Curators (UFMC)* zaměřený na zvýšení konkurenceschopnosti evropské *Sustainability is in the AiR (SAiR)* nezávislé či nekomerční hudby. **MeetFactory** působí v rámci projektu a bude se věnovat udržitelnému fungování rezidenčních center a zlepšování profesních příležitostí pro umělce/umělkyně. **Orchestr Berg** je součástí projektu *Renewable Music. V4 Composers for Sustainability (RenMus)*, jenž oživuje činnost skladatelů soudobé hudby ve světle hrozící celosvětové klimatické a energetické krize.

Středně velkých projektů se účastní 4 české organizace. Jde například o **Akademii múzických umění**, která se prostřednictvím DAMU účastní aktivit „regeneračního“ projektu UNLOCK THE CITY!, jehož cílem je vyvinout integrovanou pracovní metodu, kombinující výzkum s divadelní praxí.

V rámci velkých projektů působí v rolích spoluorganizátorů 2 české organizace: Spolek Kultura & Management v projektu *Open House Europe*, jehož cílem je podpořit inkluzivnější debatu o architektuře jako společné evropské identitě a umožnit občanům zasazovat se o dobře navržené prostředí. Taneční sdružení **420People** participuje na projektu *Dancing Histor(y)ies – Binding Communities and Heritage Through Dance*, jehož inovativnost spočívá v kombinaci památkových objektů, místních komunitních skupin a hostujících tanečních souborů.

Oběh evropských literárních děl

Výzva podporuje překlad, vydání, distribuci a propagaci evropských beletristických děl. Celkem bylo podpořeno **48 projektů**. Z českých nakladatelů uspěl projekt **Větrných mlýnů High Five Project**, jehož cíli jsou – vedle samotného vydání pěti beletristických knih z pera pěti spisovatelů pěti evropských zemí – podpora mobility spisovatelů, profesního růstu překladatelů či propojování literatury s audiovizuálními díly.

Evropské platformy

Cílem výzvy je podpora mobility začínajících evropských umělců a jejich děl po Evropě i mimo ni a jejich zviditelnění. Platforma musí zahrnovat minimálně 12 organizací

z nejméně 12 účastnických zemí. I v roce 2022 nadále pokračoval projekt pražské **MeetFactory SHAPE+** (*Sound, Heterogenous Art and Performance in Europe Plus*), představující platformu pro rozvoj kariéry, mobilitu, propagaci a budování kapacit začínajících evropských hudebníků a interdisciplinárních umělců působících v oblasti inovativní a experimentální hudby, zvuku a audiovizuálního umění.

Evropské sítě

Cílem podpory evropských sítí kulturních a kreativních organizací je posílit schopnosti evropských kulturních a kreativních odvětví čelit společným výzvám, rozvíjet talenty, inovovat a vytvářet podmínky pro růst a tvorbu pracovních míst. Mezi členy jednotlivých sítí figuruje celá řada českých organizací, například **Asociace muzeí a galerií ČR** (*Network of European Museum Organisations, NEMO*), **Tanec Praha** (*European Dancehouse Network, EDN*) a další.

Culture Moves Europe

V prvním kole výzev (od října 2022 do května 2023) na podporu individuální mobility bylo vybráno **1802 umělců a kulturních pracovníků**, kteří mohou vycestovat do některé ze zemí zapojených do Kreativní Evropy; z *České republiky* získá podporu **42 zájemců** a *do naší země* zamíří **61 tvůrců a pracovníků**.

Perform Europe

Jedná se o projekty podpořené v rámci výzvy v roce 2021, nicméně jejich realizace začala v roce 2022. Z celkového počtu 19 podpořených projektů uspěly 4 organizace, které figurují v 6 projektech, například **Terén/Centrum experimentálního divadla** (*Beyond Touring a Becoming [...]*), **Tanec Praha** (*Spring-back Ringside a WOODS*), **Dafa Puppet Theater** (*Embodied Temporalities*) a **Nová síť** (*Crossing Borders: A European Rural Touring Project*).

VÝSLEDKY MEZIOBOROVÉ ČÁSTI PROGRAMU KREATIVNÍ EVROPA

Mezioborová část programu Kreativní Evropa podporuje inovativní projekty na pomezí kultury, umění a technologií a nově i zpravodajská média a mediální výchovu. V roce 2022 v ní nebyl podpořen žádný český žadatel.

V oblasti podpory zpravodajských médií byly v roce 2022 vyhlášeny výzvy v okruhu **NEWS – Journalism Partnerships** (mezinárodní projekty novinářské spolupráce) a poprvé také v okruhu **NEWS – Media Literacy** (mezinárodní projekty v oblasti mediální výchovy). V okruhu **NEWS – Journalism Partnership** bylo podáno celkem 64 žádostí, podpořeno bylo 12 projektů. V okruhu **NEWS – Media Literacy** bylo podáno 18 žádostí, podporu získalo 6 projektů.

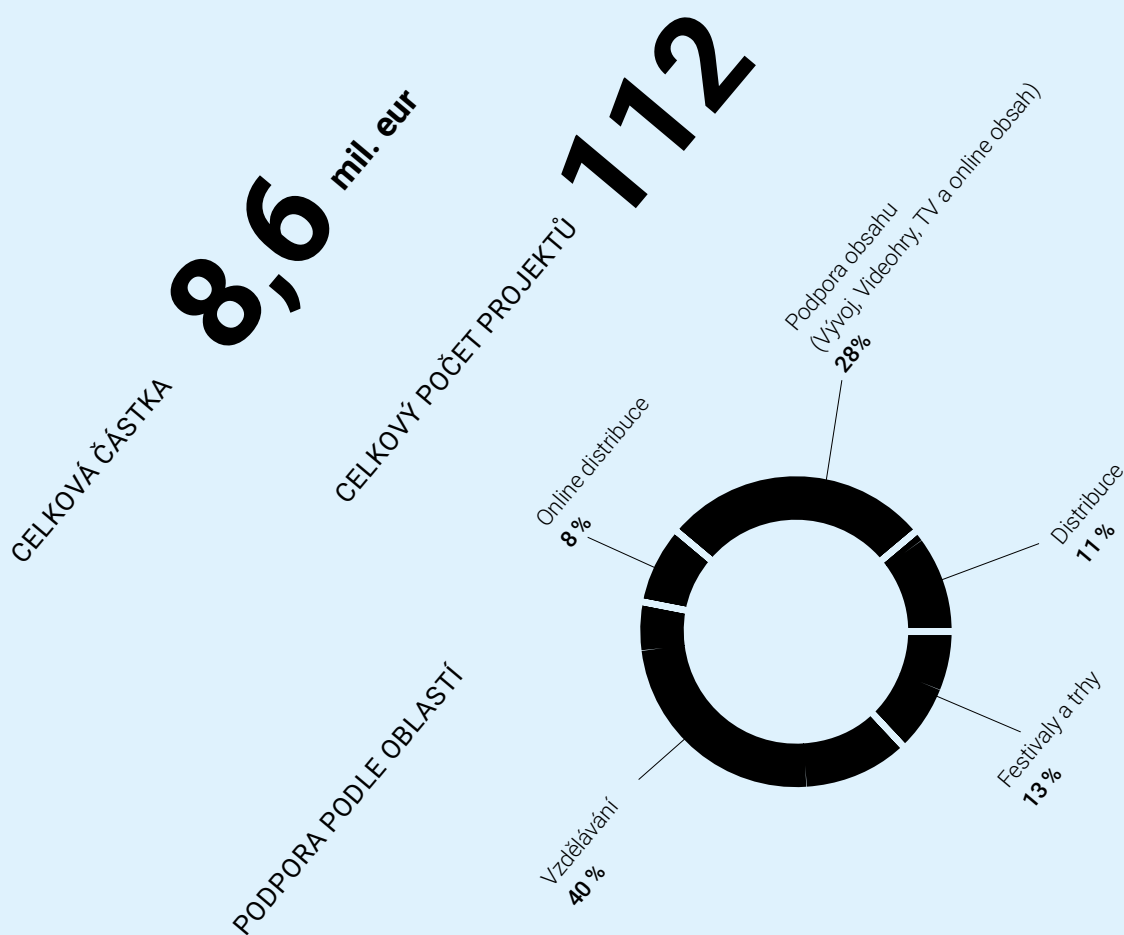
Výzva **Creative Innovation Lab** podporuje vývoj a testování inovativních nástrojů, modelů a řešení v audiovizuálním a v dalších kulturních a kreativních odvětvích. V roce 2022 v ní bylo podáno 70 žádostí, podpořeno bylo 9 projektů.

V podpořených projektech nefiguroval žádný český subjekt.

ČESKÉ PROJEKTY PODPOŘENÉ V ROCE 2022

KREATIVNÍ EVROPA MEDIA

KREATIVNÍ EVROPA KULTURA

CELKOVÁ ČÁSTKA
1,6 mil. eur

19 (6 koordinátorů / 13 partnerů)

PROJEKTY EVROPSKÉ SPOLUPRÁCE: POČET ČESKÝCH PODPOŘENÝCH SUBJEKTŮ

42 zájemců

CULTURE MOVES EUROPE: Z ČR VYJEDE

61 tvůrců a pracovníků

DO ČR ZAMIŘÍ

PŘÍKLADY PODPOŘENÝCH PROJEKTŮ

BOD OBNOVY – PO DLOUHÉ DOBĚ KVALITNÍ ČESKÉ SCI-FI

V české kinematografii posledních let se žánrově daří zejména komediím a dramatům. Příjemným překvapením je proto projekt *Bod obnovy*, který ukazuje, že i ve skromnějších podmínkách může vzniknout ambiciózní žánrový film.

Sci-fi *Bod obnovy* režiséra Roberta Hloze a producenta Jana Kallisty (Film Kolektiv) je zasazeno do roku 2041, kdy lidstvo používá velmi vyspělé technologie a ústava všem občanům garantuje právo na „jeden celý život“. Po nepřirozené smrti, jako je například autonehoda nebo teroristický útok, tak může být člověk obnoven ze své digitální zálohy – „bodu obnovy“. Hrdinka filmu agentka Em Trochinovská dostává do rukou případ, kdy byl bod obnovy oběti smazán a ona musí vyšetřit tento výjimečný zločin...

Bod obnovy vznikl jako koprodukce Česka, Slovenska, Polska a Srbska: koproducenty jsou společnosti DNA (Rastislav Šesták), Film Produkcija (Stanisław Dziedzic) a Mali Budo (Danilo Bečković). „Úspěšně jsme žádali o národní podpory na výrobu, a to jak u českého Státního fondu kinematografie, tak ve všech koprodukčních zemích. Náš projekt podpořily Polský filmový institut, Audiovizuální fond na Slovensku a Film Centre Srbsko spolu se srbským ministerstvem kultury. Naše sci-fi mohlo vzniknout také díky koprodukčnímu vstupu České televize i podpoře Pražského audiovizuálního fondu,“ říká producent Jan Kallista.

Rock for People je průkopníkem udržitelnosti mezi festivaly u nás. Dal si za cíl do roku 2030 vytvořit energeticky soběstačný areál. Dbá o ekologii i v oblasti dopravy, odpadů a cateringu. A má i dobrý program a zvuk!

Eva Žáková

Potvrzení, že jdeme dobrým směrem

Projekt byl podpořen programem KE MEDIA v okruhu Vývoj jednotlivých projektů. Celkový grant, který společnost Film Kolektiv v roce 2017 získala, činil 30 000 eur. „Získání podpory od KE MEDIA pro nás znamenalo potvrzení, že projekt, který byl a stále je unikem v české kinematografii, co se žánru sci-fi týká, jde v developmentu dobrým směrem a že držíme zajímavý námět s originální vizuální stránkou,“ říká producent filmu Jan Kallista.

„Podpora nám tehdy pomohla v mnoha oblastech: mohli jsme si dovolit zahraničního dramaturga a napsat několik verzí scénáře, měli jsme dostatečné zázemí pro přípravu žádostí o podporu u národních fondů ve dvou koprodukčních zemích, prezentovali jsme film na koprodukčních fórech, podpora nám finančně pomohla v důkladných obhlídkách, castingu, storyboardingu a v dalším... Podpora KE MEDIA je pak hlavně symbolem a potvrzením toho, že se jedná o kvalitní projekt, a tak k němu přistupují i další partneři,“ dodává Kallista.

Mezinárodní premiéra *Bodu obnovy* proběhla na festivalu BIFAN v Bucheonu v Jižní Koreji na konci června 2023, začátkem července se film objevil v české premiéře na MFF Karlovy Vary, poté putoval na Mezinárodní festival žánrových filmů ve švýcarském Neuchâtelu.

Unikátní vizuální stránka filmu naznačuje, že i v České republice může vzniknout světově vypadající dílo. „Už teaser odhaluje výjimečnou tvůrčí vizi budoucnosti. Existující futuristické budovy jsme našli jak v Čechách, tak v zahraničí, za velkou částí VFX efektů potom stojí česká postprodukční společnost *Magiclab*,“ osvětlil producent snímku Jan Kallista.

REGIONÁLNÍ KULTURNÍ SÍŤ SPARSE PŘIVEDE UMĚNÍ NA VENKOV

Téměř třetina evropské populace žije podle statistik na venkově, kde je horší přístup ke službám včetně kulturních. Na lepší přístup ke kvalitním profesionálním uměleckým akcím ve venkovských komunitách se zaměřuje projekt SPARSE plus (Supporting & Promoting Arts in Rural Settlements of Europe plus), jehož českým partnerem je Nová síť, z. s.

Dvanáct organizací z devíti zemí uspořádá v padesáti venkovských obcích sto padesát představení téměř padesáti uměleckých souborů. Program mimo samotné akce zahrnuje také poradenství, a to „živé“ i digitální, které má podpořit místní venkovské pořadatele a soubory, aby se naučili základní mechanismy turné, včetně návštěv zkušených pořadatelů.

Českým partnerem projektu je Nová síť, servisní organizace, která podporuje živé umění a otevřenou kulturu. Nová síť vytváří příležitosti pro spolupráci mezi regiony, Prahou i zahraničím, posiluje komunikaci mezi kulturními subjekty a veřejnou správou, usiluje o decentralizaci, rozvoj a kultivaci občanské společnosti v Česku.

„Novou síť partnerům projektu SPARSE doporučila Kateřina Churtajeva, vedoucí odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Královéhradeckého kraje,“ říká programový ředitel Petr Pola. „Nová síť se svou téměř dvacetiletou zkušeností se síťováním regionálních organizací a kulturních hybatelů v Česku byla ideální volbou pro tuto spolupráci.“

Důležitými aktivitami projektu jsou zahajovací setkání, symposium pro veřejnost a závěrečná konference. Na nových webových stránkách sítě SPARSE budou zveřejněny sady nástrojů pro umělce a místní promotéry, volně přístupný mentoringový program, hodnotící, výzkumné a propagační zprávy a film dokumentující projekt.

„Projekt se zaměřuje na rozvíjení potenciálu kulturních center a organizátorů v regionech Evropské unie a na podporu umělců a túrování jejich projektů v Česku a dalších 9 partnerských zemích,“ vysvětluje ředitelka Nové sítě Adriana Světlíková.

„Cílem té části projektu zaměřené na běžné publikum je uvést v průběhu tří let patnáct českých i zahraničních představení na pěti místech v Česku – v této chvíli máme potvrzená dvě místa – Švestkový dvůr v Malovicích a Theatrum Kuks.“ Světlíková upřesňuje, že projekt je z velké části zaměřený na rozvíjení

kompetencí programových pracovníků v daných lokalitách a umělců do projektu zapojených. SPARSE plus (navazující na projekt SPARSE) byl podpořen programem KE Kultura v oblasti Evropské projekty spolupráce. Celkový grant, který zapojené organizace získaly, byl 1 000 000 eur.

Podpora ze strany KE Kultura je podle Světlíkové pro projekt zcela zásadní. *„Bez ní by takto rozsáhlý projekt propojující networky v deseti evropských zemích včetně UK vůbec nemohl vzniknout. Český kulturní network Nová síť je sice ve SPARSE plus nováčkem, ale vzhledem k dlouhodobému zaměření na síťování zejména v Česku může přinést svým partnerům řadu zkušeností a praktických rad. Projekt přinese zejména řadu příležitostí partnerům českého kulturního networku Nová síť. Rozšiřuje tak okruh aktivit, které Nová síť poskytuje na úrovni České republiky, o spolupráci s dalšími kulturními aktéry a umělci v zahraničí,“* dodává Světlíková.

VR film *TMÁNÍ* využívá virtuální realitu k pochopení, jaké to je žít s depresí. Přináší hluboký vhled do „temné noci duše“ i cestu, jak se s nemocí vyrovnat. Skvělé využití nové technologie pro sdílení zásadních a jinak těžce uchopitelných témat! Aktuálně k vidění v muzeu NaFilm.

Anna Dušková

CEEYOU – VÍCE EVROPSKÝCH FILMŮ NA VOD PLATFORMÁCH

4 společnosti, 5 zemí, 1400 filmů – to je zázemí projektu CEEYou, který sdružuje čtyři evropské VOD platformy zaměřené na evropské artové filmy. Síť CEEYou má členy ze čtyř zemí a pokrývá pět teritorií: New Horizons VOD (Polsko), KVIFF.TV (dříve Aerovod; Česká republika a Slovensko), Cinego (Maďarsko) a TIFF Unlimited (Rumunsko). Cílem projektu je zakoupit 60 filmů během 24 měsíců trvání projektu.

Českým zástupcem v projektu je KVIFF.TV, filmová platforma provozovaná Mezinárodním filmovým festivalem Karlovy Vary a distribuční společností Aerofilms. V knihovně nabízí v současné době kolem 500 titulů, kromě filmů také bonusové materiály a původní pořady. K nejsledovanějším filmům letošního léta patřily například filmy *PHS nekonečný příběh*, *Zkouška umění*, *Velryba*, *Východní fronta*, *Falcon Lake* nebo *Osm hor*.

„CEEYou je síť VOD platform, které nabízejí především evropské artové filmy a kladou důraz na dramaturgii a kurátorovaný obsah. Všechny zúčastněné platformy byly založeny společnostmi, které mají bohaté zkušenosti na poli filmové distribuce a také ve svých teritoriích pořádají významné filmové festivaly. Konkrétní úloha společnosti Aerofilms jako exkluzivního dodavatele obsahu na KVIFF.TV je primárně nákup filmů pro všechny platformy,“ říká zástupce KVIFF.TV / Aerofilms Tomáš Žůrek. „Naším záměrem je přinést divákům mnohem více kvalitního obsahu, rozšířit dosah zúčastněných platform, zvýšit počet uživatelů a posílit platformy na jejich trzích,“ dodává.

„Jednotliví distributoři provozující dané platformy spolu dlouhodobě spolupracují, a tudíž šlo o přirozený vývoj v oblasti VOD distribuce na základě sdílených zkušeností a společných cílů, jak dostat současný evropský film blíže k divákům. Zjednodušeně lze říct, že spojením více platform vzniká subjekt, který je konkurenceschopnější na trhu globálních platform,“ vysvětluje Žůrek vznik projektu.

Více filmů za nižší ceny

Českým divákům by měl přinést více kvalitních evropských filmů. Jednou z výhod tohoto projektu je podle Žůrka společný nákup filmů pro více teritorií, díky němuž lze pořídit filmy za nižší ceny, a tím pádem jich lze koupit více. „Zároveň půjde velká část podpory do společné koordinované marketingové podpory uvedení zakoupených filmů,“ dodává Žůrek.

Podporu KE MEDIA získal projekt v roce 2022 v celkové výši 580 650 eur, český zástupce KVIFF.TV získal 147 564 eur. „Díky podpoře KE MEDIA můžeme vybírat i méně komerční tituly, které by se na ostatní platformy nedostaly, protože by nebyly výdělečné,“ uvádí Tomáš Žůrek. „Dále se můžeme zaměřit i na širší přehledky filmů jednotlivých autorů a uvést tituly, které dosud nebyly v České republice prezentovány, což je finančně náročnější (nákup materiálů, výroba překladů atd.). Bez dané podpory by to šlo jen těžko.“

Společnost Aerofilms žádá pravidelně o podporu KE MEDIA také na distribuci filmů v kinech. „Jedná se o významnou podporu, bez které bychom nemohli některé filmy do českých kin uvést. Významně nám tato podpora pomáhá diverzifikovat nejen místní nabídku kin, VOD platform, ale i televizního vysílání,“ uzavírá Žůrek.

Distribuční společnost Aerofilms funguje od roku 2006, kdy ji založili provozovatelé pražských kin Světozor a Aero. V současnosti je Aerofilms kromě Světozoru a Aera spjat s provozem dalších čtyř artových kin v Česku (Bio Oko a Kino Přítomnost v Praze, Bio Central v Hradci Králové a Scala v Brně).

RENEWABLE MUSIC – SOUDOBA HUDBA OŽIVÍ PARKY

Současná vážná hudba dostala během covidové epidemie těžkou ránu. Podpořit evropské skladatele, kteří se snaží obnovit své tvůrčí a umělecké aktivity, má projekt Renewable Music („obnovitelná hudba“), jehož českým partnerem je orchestr Berg. Projekt podpoří mezinárodní síťování a povědomí o tématu udržitelnosti a obnovitelných zdrojích.

Orchestr Berg se už téměř tři desetiletí specializuje na uvádění současné hudby a podporu českých skladatelů především mladších generací. Za dobu své existence ve světové premiéře uvedl již více než dvě stovky nových děl. Hudbu často kombinuje s divadlem, tancem, filmem či s výtvarným uměním, uvádí koncerty mimo tradiční sály, představuje prostorové nebo scénické koncerty, zvukové procházky, site-specific akce a další. Orchestr Berg založil v roce 1995 dirigent Peter Vrábel, který je dodnes jeho uměleckým šéfem.

„Renewable Music spojuje organizátory a ansámblы, které se věnují současné hudbě, shodou okolností z Polska, Slovenska, Maďarska a z České republiky, tedy ze zemí visegrádské čtyřky,“ říká Eva Kesslová z orchestru Berg. Dalšími členy jsou polský HashTag Ensemble, slovenský Ensemble Spectrum (SK) a maďarský UMZE Ensemble, projekt koordinuje Polská společnost skladatelů (Związek Kompozytorów Polskich). „Díky společné iniciativě vzniknou čtyři nové skladby, které jsou primárně určené k uvádění v prostředí městské zeleně, tedy v městských parcích a zahradách. Později by ale měly mít možnost proměnit se v kompozice, které je možné zahrát také v koncertních sálech, například s doprovodnou nahrávkou původního zvukového prostředí – proto Renewable Music,“ vysvětluje Eva Kesslová.

Projekt byl podpořen v programu Kultura v oblasti Evropské projekty spolupráce. Celkový grant, který organizace získaly v roce 2022, činil 199 999 eur.

Umělecká štafeta

Skladby vytvoří čtyři mladí skladatelé a skladatelky do 35 let, které Berg vybere prostřednictvím otevřené výzvy. Z každé země se vybere jedna skladba. Výhodou pro mladé skladatele a skladatelky je, že jejich skladba zazní hned čtyřikrát ve čtyřech zemích v podání čtyř ansámblů. „Nové skladby totiž často zazní ve světové premiéře a pak na své další uvedení dlouho čekají. Důležité pro rozvoj kariéry je také síť kontaktů, které díky projektu mladí skladatelé získají. Všechny čtyři země navštíví hned dvakrát – poprvé kvůli obhlídce koncertních míst, podruhé absolvují premiérové turné. První prohlídka míst je v každé zemi spojena se setkáním se členy ansámblu a s přednáškami na různá environmentální témata. V rámci premiérového turné budou rotovat i hudebníci – domácí ansámbl doplní vždy dva hudebníci z jednoho z partnerských ansámblů. K nám tedy dorazí dva hudebníci a dva naši hudebníci pojedou na návštěvu jinam. Vznikne tak jakási štafeta, která poslouží k předávání zkušeností z předchozího uvedení nových skladeb a díky níž se seznámí specialisté na současnou hudbu z různých zemí. Koncem roku 2024 se uskuteční online konference na téma současná hudba a udržitelnost,“ říká Kesslová.

„Pro orchestr Berg jde o velkou premiéru, vůbec první evropský projekt, kterého se účastníme,“ upřesňuje Eva Kesslová. „Díky úžasné otevřenosti všech partnerů jsme mohli projekt společně naplánovat tak, aby dával smysl všem. Orchestr Berg se díky němu intenzivně seznámí s novými skladateli z Polska, Maďarska a ze Slovenska a s kolegy ze stejně zaměřených ansámblů. Koncert je zařazený do naší pravidelné sezóny, takže nám podpora z Kreativní Evropy pomáhá realizovat sezónu.“

VIDEOHRA PHONOPOLIS SPOJUJE MEZIVÁLEČNOU AVANTGARDU S ANTIUTOPICKÝM PŘÍBĚHEM

Herní studio Amanita Design má za dvacet let své existence na kontě řadu mezinárodně úspěšných videoher jako *Machinarium*, *Botanicula*, *CHUCHEL* nebo *Happy Game*. Novinka *Phonopolis* přináší vážný námět v hravém pojetí: jde o příběh Vůdce, který chce ovládnout svět pomocí podprahových povelů. *Phonopolis* je zpracován ve 3D grafice a vychází z poetiky uměleckých směrů první poloviny 20. století, jako je konstruktivismus či futurismus.

Ve 3D grafice tvoří Amanita Design vůbec poprvé, důraz na rukodělnost a špičkovou audiovizuální kvalitu, kterou je studio proslulé, ovšem zůstává. Hra s antiutopickou tematikou je ve vývoji už téměř desetiletí – podporu KE MEDIA ve výši 37 459 eur získal projekt v roce 2014. „Ve svých počátcích byl *Phonopolis* projektem studia Hammerware, jemuž byl následně udělen i grant od KE MEDIA. Záhy projekt *Phonopolis* plně přešel pod studio Amanita Design,“ upřesňuje vedoucí projektu Petr Filipovič. „Podpora od KE MEDIA byla pro nás v počátečních fázích vývoje velmi důležitá. Dostali jsme příležitost věnovat dostatek času zejména hledání výtvarné koncepce, příběhu a například také technickému řešení rigů a animace, které bylo nezbytné vzhledem k netradičnímu využití 3D animace. Mohli jsme tak definovat solidní a promyšlené základy, na nichž stavíme celou dobu vývoje,“ říká Filipovič.

Hrdinou hry je Felix, nenápadný mladík, jenž spolu se svými spoluobčany čelí velké hrozbě. Autoritářský Vůdce města se totiž chystá pomocí všudypřítomných amplionů rozeznat Absolutní tón a ovládnout kolektivní mysl všech lidí. Jen šťastnou náhodou si Felix jako jediný z obyvatel uvědomí, co se může stát, a pokusí se Vůdcův plán překazit.

Vývoj *Phonopolisu* má na starost debutující tým pod vedením autorské trojice Petr Filipovič, Eva Marková a Oto Dostál. Všichni jsou zároveň bývalí spolužáci z ateliéru Animovaná tvorba UTB ve Zlíně.

Ideově i vizuálně se *Phonopolis* odkazuje na meziválečné avantgardní umělecké směry jako konstruktivismus, futurismus, suprematismus a jejich celospolečenský ideologický dopad jakožto nástroje propagandy. „Obdiv k pokroku a přesvědčení o možnosti nového nastavení společnosti byly velkou inspirací pro námět naší hry,“ vysvětluje výtvarnice Eva

Marková. „Stylizaci propojujeme s humorem a nadsázkou, která byla pro nás prvořadá. Snažíme se vycházet z avantgardního umění a přetvářet jej v groteskní obsah, který je blízko hravosti dětských hraček a papírových skládaček. Hráči chceme předat nadhled a trochu upřímné dětské veselosti,“ dodává Marková.

„Podpora KE MEDIA má podle mého názoru velký význam, protože dává tvůrcům lepší podmínky k osobitějšímu zpracování jejich projektů. Myslím si, že v oboru počítačových her je stále obrovské neprobádané pole možností, je to ale zároveň obor velmi pracný a časově náročný, který navíc spojuje lidi nejrůznějších profesí, talentů a „druhů inteligencí“. Tím vzniká určitá zranitelnost vůči komerčnímu tlaku a náchylnost k opakování již vyzkoušených řešení. Herní tvorba se tak stává často, zvláště pak po vizuální stránce, repetitivní. Největší přínos tedy vidím v podpoře kreativity a hledání nových cest, jak herní tvorbu uchopit,“ komentuje Filipovič význam podpory KE MEDIA.

Filmový festival Jeden svět je členem mezinárodní sítě The Green Film Network a snaží se o udržitelnost nejen při organizaci festivalu, ale také zahrnutím environmentálních témat do svého programu dokumentárních filmů i debat.

Vladka Chytilová

SIGNAL FESTIVAL HLEDÁ BYZNYSOVÝ MODEL PRO DIGITÁLNÍ KULTURU

Festival digitální a kreativní kultury Signal začínal před deseti lety v ulicích Prahy jako malá akce, zájem diváků ale raketově rostl a za dobu jeho existence se na díla z oboru nových médií a technologií přišly podívat už více než čtyři miliony lidí. Financování velké akce přístupné zdarma je ale extrémně náročné. I proto se nyní Signal Festival stal partnerem projektu Digital Inter/Section, který se snaží vytvořit funkční byznysový model pro organizace podobného typu.

Signal Festival se rozrostl v multižánrový festival digitálního umění, který zapojuje zahraniční i české umělce nejen z oblasti light designu, vizuálního a digitálního umění, umělé inteligence, ale i konceptuálního umění. Spolupracuje s řadou zahraničních festivalů a kulturních institucí. Jednou ze spoluprací je také projekt Digital Inter/Section, který spojuje několik evropských organizací – festivalů či galerií, které se věnují digitálnímu umění. Cílem projektu je vytvořit pro organizace podobného typu funkční byznysový model, který by jim zajistil ekonomický příjem.

Projekt Digital Inter/Section byl podpořen grantem KE Kultura v programu Evropské projekty spolupráce v roce 2021 celkovou částkou 999 791 eur. Vedoucím a iniciátorem projektu je francouzský Zinc, provozující bienále digitálního umění Chromatic v Marseille, dále je zapojena záhřebská galerie Kontejner a festival Kikk v Belgii, který se podobně jako Signal Festival zabývá uměleckými realizacemi ve veřejném prostoru, a navíc pořádá každoročně velkou konferenci pro profesionály zaměřené na technologie a inovace v digitálním umění. Pátým členem projektu je berlínská agentura The Catalysts, která se zabývá byznysovým poradenstvím.

„Hlavní cíl projektu je vytvořit byznysový model, který by mohl být do budoucna použitelný pro organizace, které se zabývají digitálním uměním,“ vysvětluje programový ředitel festivalu Mario Kunovský. „Proto je do projektu zapojena právě agentura The Catalysts, která nám pomáhá vymyslet a vypracovat model, který by měl fungovat na celoevropské úrovni. Momentálně se pokoušíme vytvořit konsorcium, jehož prostřednictvím bychom mohli společně například kupovat nebo nechat vytvářet nová umělecká díla, která by následně mohla být prezentována na našich festivalech nebo v galeriích. Dále bychom mohli společně umělecká díla pronajímat, například developerům nebo jiným soukromým firmám, a generovat

tímto způsobem zisk. Zároveň by se nám snižovaly náklady na prezentaci nebo obstarávání uměleckých děl. Variantou je také společné poskytování poradenství,“ říká Kunovský.

A jaký bude přínos projektu pro české diváky? „Pokud vše půjde dobře, mělo by se nám podařit v rámci Signal Festivalu prezentovat umělecká díla, která by se nám možná běžně prezentovat nepodařilo,“ říká Mario Kunovský. „Jinak by měl být výsledek projektu citelný zejména pro profesionály z oboru, kdy se snažíme ulevit organizacím v kulturní sféře, protože všichni bojujeme s podfinancováním. Projekt Digital Inter/Section by nám měl pomoci ke stabilnějšímu financování a jistotě do budoucna.“

Sbírka čtyřiačtyřiceti esejů o feminismu Šárky Homfray Proč jsme tak naštvané? nabízí historická fakta, vědecké výzkumy a statistiky. Představuje fenomény, které by mě ani nenapadlo spojovat s feminismem. Navíc je to knížka krásná a moc dobře se čte.

Magdalena Müllerová

MODLI SE, PRACUJ A TAKY VAŘ! KULINÁŘSKÉ DĚDICTVÍ CISTERCIÁKŮ VE STŘEDNÍ EVROPE

Návrat ke kořenům a oživení dávno zapomenutých receptů – to jsou některé z cílů projektu, jehož záměrem je zprostředkovat cisterciácké kulinářské umění současnému publiku. Jedním ze tří partnerů a iniciátorem projektu je česká nezisková organizace MAS Rozkvět, z. s.

Projekt spojuje tři organizace, které jsou všechny součástí mezinárodní sítě cisterciáckých klášterních krajín CISTERSCAPES. Projekt by měl přinášet inspiraci, jak využívat dávno zapomenuté recepty a informace v dnešní moderní době. Pro veřejnost se chystají zážitkové kulinářské akce, vzniknout má online databáze receptur i unikátní kuchařská kniha, která provede čtenáře napříč střeoevropskými cisterciáckými klášterními krajinami. V plánu je také dokumentární film a 3D modely a vizualizace klášterních kuchyní a refektářů.

Iniciátorem projektu je nezisková organizace MAS Rozkvět, z. s. „Vycházíme z unikátních hodnot v řadě oborů lidské činnosti, které vytvořil řád cisterciáků za předchozích tisíc let od svého vzniku doposud. Projektově vycházíme z jádra, které tvoří síť sedmnácti cisterciáckých klášterních krajín v pěti zemích střední Evropy pod společným názvem CISTERSCAPES (Cisterciarian landscapes connecting Europe). Název sítě symbolizuje význam cisterciáků jak při osidlování pustých částí Evropy v rámci zakládání klášterů a rozvoje jejich hospodářské činnosti, tak s tím, jakým způsobem kultivovali ducha i krajinu Evropy,“ vysvětluje manažerka projektu Marta Krejčíčková.

Odborným partnerem projektu je Paris Lodron University Salzburg, kde působí samostatná katedra Gastrosophie. Třetím partnerem projektu je Landkreis Bamberg, který je nositelem původní myšlenky vytvoření evropské sítě CISTERSCAPES. MAS Rozkvět, z. s., se do příprav vzniku této mezinárodní sítě zapojil již od roku 2018. „Díky tomu, že aktivně stojíme u tvorby a rozvoje sítě CISTERSCAPES, můžeme vkládat do této spolupráce vlastní impulsy, myšlenky i aktivity,“ vysvětluje Krejčíčková.

„Chceme ve vysoké míře zapojit také veřejnost, pro kterou budou určeny ukázky kulinářských tradic cisterciáků a která se do řady z nich bude moci aktivně zapojit. Na mladou generaci jsou směřovány edukační aktivity, do projektu zapojíme i budoucí gastro profesionály. Pro širší mezinárodní zviditelnění

počítáme také s využitím moderních technologií včetně 3D vizualizací kulinářského zázemí klášterů a komunikačních prostředků. Obnovené receptury se pokusíme také dostat v rámci regionálních menu do nabídek gastro provozů minimálně v Čechách, Rakousku a v Bavorsku,“ upřesňuje Krejčíčková. Podpora ze strany KE Kultura současně podle ní znamená především uznání kulturních hodnot dědictví cisterciáků pro dnešní společnost na evropské úrovni.

„Podpora nám umožnila i realizaci projektu v poměrně krátké době, projekt trvá dva a půl roku. To by se zřejmě bez podpory od KE Kultura neuskutečnilo. Minimálně ne v takovém komplexním pojetí a na mezinárodní úrovni,“ dodává Krejčíčková. Výhodou programu je podle ní systém financování: proplacení výrazné zálohy schválené dotace na počátku projektu.

Fandím nenápadným knižním iniciativám, jako jsou BioBooks, které se snaží o vytvoření co nejširší nabídky knih zaměřených na soběstačnost, šetrný způsob života, udržitelnost, ochranu přírody či na pěstování plodin.

Viktor Debnár

O ČEM SE MLUVÍ

UDRŽITELNOST JAKO NOVÁ NORMA FUNGOVÁNÍ KULTURNÍCH ORGANIZACÍ

Udržitelnost je pojem, se kterým se každý z nás už nejednou setkal. V poslední době přestává být jen módním slovem, ale něčím, co se stále častěji začleňuje do běžného chodu (nejen) kulturních organizací. Přesahuje rámec environmentálních otázek, zahrnuje i ekonomickou životaschopnost a sociální aspekty. Udržitelné chování snižuje provozní náklady, přitahuje různorodé publikum a přispívá k lepšímu pracovnímu prostředí.

Kancelář Kreativní Evropa ve spolupráci s IDU a se Studiem Alta připravila ve dnech 12.–13. září 2023 mezinárodní konferenci Střed zájmu: Udržitelnost jako způsob existence. Konference se skládala z několika částí. Cílem přednášek a panelových diskusí bylo porozumět významu udržitelnosti v kulturním sektoru, představení příkladů dobré praxe mělo ostatní účastníky na jejich cestě inspirovat, praktické workshopy pro odborníky z několika kulturních odvětví pomohly vytvořit strategie pro začlenění udržitelnosti do praxe.

Při této příležitosti jsme mluvili se zakladatelkou a výkonnou ředitelkou společnosti Ki Culture (Nizozemsko) **Caitlin Southwick**, jednou z hlavních hostek konference.

Udržitelnosti v kultuře se věnujete již několik let. Co bylo impulsem k založení Ki Culture?

Před založením Ki Culture jsem byla osm let zaměstnána jako konzervátorka umění, což mi umožnilo pracovat v několika prestižních institucích. Měla jsem dokonce možnost být členkou prvního týmu konzervátorů, který restauroval sochy na ostrově Rapa Nui. Během své práce jsem si však stále více uvědomovala dopad chemikálií používaných při konzervaci umění. Pocházím z Colorada, kde jsme hodně spjatí s přírodou. Když jsem tam tenkrát stála a pozorovala, jak chemikálie ze soch stékají na zem, uvědomila jsem si, že při snaze o záchranu kulturního dědictví pácháme zlo na planetě i na zdraví lidí. Po této zkušenosti jsem založila organizaci s názvem Udržitelnost a ochrana památek, která

se stala součástí pracovní skupiny pro udržitelnost v rámci Mezinárodní rady muzeí (ICOM). Tam jsem si uvědomila, že udržitelnost přesahuje rámec restaurování a zahrnuje i muzea, galerie a vlastně celý kulturní sektor. A tak vznikla Ki Culture. Naším cílem je hledání udržitelných řešení a jejich snadné zpřístupnění kulturním organizacím.

Když se mluví o udržitelnosti, lidé často nejprve myslí na ekologii. Udržitelnost je však mnohem víc než to. Co považujete za nejdůležitější aspekt udržitelnosti v kulturních organizacích?

Máte pravdu, že když se mluví o udržitelnosti, lidé často myslí pouze na ekologické aspekty. Udržitelnost však zahrnuje tři pilíře: životní prostředí, ekonomiku a sociální faktory. Tyto pilíře jsou vzájemně propojené a stejně důležité. Ačkoli se často zaměřujeme na environmentální aspekt, je zásadní si uvědomit, že sociální udržitelnost je jádrem toho, co kulturní organizace dělají. Sociální otázky proto hrají v našem úsilí

o udržitelnost významnou roli. Týká se to změny pracovního nastavení uvnitř organizací i navenek. Kulturní instituce mají sílu propojovat lidi a přispívat ke změně společnosti.

Když se na vás někdo obrátí a požádá o radu, jak fungovat udržitelně, jaký bývá váš první návrh?

To je ošemetná otázka. Na konferencích se mě na to lidé často ptají. Myslím si, že v první řadě musíme začít o udržitelnosti mluvit. Hovořit o udržitelnosti nevyžaduje žádné finanční investice ani specifické znalosti. Je to jednoduchý, ale účinný způsob, jak zahájit proces změny.

Kulturní sektor často bojuje o to, aby ekonomicky přežil. Zaměřit se na udržitelnost může být pro mnohé frustrující. Proč je podle vás stále klíčová?

Ano, to je pravda. Kulturní sektor často bojuje o ekonomické přežití. Ostatně dva nejčastější důvody, proč se kulturní organizace udržitelnosti nevěnují, bývají nedostatek času a financí. S tím ale nemohu souhlasit. I když udržitelnost může zpočátku představovat výzvu, je pro dlouhodobou životaschopnost kulturních organizací zásadní. A to nejen kvůli změně klimatu, o které se často při této příležitosti mluví. Vede například i k většímu počtu grantových příležitostí. Důležitá je i proto, abychom zůstali pro publikum relevantní.

Někdy to vypadá, že vedlejším produktem snahy o větší ohleduplnost, toleranci a inkluzi je rostoucí segregace a netolerance v naší společnosti. Co si o tom myslíte?

Úplně s vámi souhlasím! Také mě polarizace společnosti děsí. Obzvláště ve Spojených státech je to velmi patrné. Podle mě je potřeba tento problém řešit aktivní snahou o pochopení druhých a hledání toho, co máme společné. Být lepšími

posluchači. Kultura má moc lidí sblížovat, propojovat je v osobní i emocionální rovině, podporovat přístup zaměřený na člověka, který překonává rozdíly a snižuje polarizaci. Myslím, že v tom je velká síla kultury. Díky vyprávění příběhů, iniciováním dialogu, vytrvalým prosazováním změn a upřednostňováním udržitelnosti mohou kulturní organizace přispívat k inkluzivnější a propojenější společnosti.

Informace a výstupy z konference najdete na webových stránkách Kreativní Evropy.

Jmenovat jeden z dobrých příkladů dlouhodobé práce s technickou památkou u nás? Zajedťe do Lobče na Kokořínsku, tamní parostrojní pivovar získal čerstvě prestižní evropské ocenění za obnovu.

Tomáš Řeпа

JAK NA ZELENOU KREATIVNÍ EVROPU?

Evropská komise vydala novou studii Greening the Creative Europe programme, která se zabývá ekologickou udržitelností programu Kreativní Evropa a obsahuje konkrétní kroky a doporučení pro to, aby program přispěl k dosažení cílů EU v boji proti změně klimatu.

Členské státy EU se prostřednictvím Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal) zavázaly snížit emise CO₂ v Evropské unii o 55 % do roku 2030 a do roku 2050 dosáhnout uhlíkové neutrality. Proto má být vynaloženo 30 % prostředků současného víceletého finančního rámce na podporu kroků v oblasti klimatu.

Dosažení cílů evropské Zelené dohody vyžaduje zásahy ve všech odvětvích EU, tedy včetně kulturních a kreativních (KKO). Nedávná Analýza trhu kulturních a kreativních odvětví v Evropě odhaduje, že KKO přispívají k tvorbě přidané hodnoty částkou přibližně 413 miliard eur (cca 5,5 %) a zaměstnávají v EU zhruba devět milionů lidí. Bez ohledu na jedinečný přínos kultury a kreativních odvětví pro společnost i tyto aktivity ovlivňují životní prostředí.

Generální ředitelství pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu (DG EAC) ve spolupráci s Generálním ředitelstvím pro komunikační sítě, obsah a technologie (DG CNECT) proto zadalo studii, která má podpořit úsilí komise o začlenění cílů a opatření v oblasti ochrany životního prostředí, udržitelnosti a boje proti změně klimatu do programu Kreativní Evropa, a to prostřednictvím:

- identifikace pokynů pro žadatele a příjemce podpory v programu,
- doporučení pro monitoring a hodnocení ekologických aspektů projektů,
- příkladů dobré praxe, které zvyšují povědomí o potřebě ekologického přístupu,
- dokumentace pokroku dosaženého v rámci předchozího programu Kreativní Evropa (2014–2020) včetně zmapování podpořených projektů, které sledovaly cíle udržitelnosti.

V rámci současného programu Kreativní Evropa (2021–2027) je ekologická udržitelnost jednou z průřezových priorit, nejsou však stanoveny žádné požadavky na ekologizaci společné pro celý program. Jednotlivé části programu Kultura, MEDIA

a mezioborová část obsahují ve svých výzvách individuální požadavky na ekologizaci – ve většině výzev části MEDIA a v mezioborové části jsou žadatelé hodnoceni na základě svých ekologických strategií, zatímco ve většině výzev části Kultura musejí žadatelé navrhnout strategie udržitelnosti svých aktivit v rámci projektu, ale bez bodového hodnocení.

Zmíněná obsáhlá studie představuje řadu doporučení, příkladů z praxe, od seznamu ekologických kalkulaček až po návrh indikátorů, které by se měly po testování zařadit do hodnocení podpořených projektů a díky nimž bude možné změřit pokrok ekologizace programu.

Kromě samotné studie byly zveřejněny i následující dokumenty:

Průvodce příklady dobré environmentální praxe

Poskytuje žadatelům a příjemcům podpory ucelený přehled příkladů dobré praxe šetrných k životnímu prostředí.

Strategie programu Kreativní Evropa pro udržitelnost

Identifikuje oblasti, v nichž je třeba přijmout opatření, a předkládá doporučení, co by se dalo prakticky udělat, aby byl program Kreativní Evropa v dohledné době udržitelný.

Monitorovací příručka programu Kreativní Evropa pro udržitelnost programu

Tento dokument navrhuje 9 ukazatelů udržitelnosti (tzv. KPIs) v období po roce 2027.

Podrobnější informace naleznete na webových stránkách Kreativní Evropy.

CO CHTĚJÍ DIVÁCI? THE EUROPEAN MEDIA INDUSTRY OUTLOOK

Evropská komise vydala v květnu 2023 studii The European Media Industry Outlook, jejímž záměrem je zkoumat trendy v mediálním odvětví a analyzovat jejich možný dopad na evropský mediální trh. Studie obsahuje mj. i výsledky obsáhlého diváckého průzkumu zabývajících se vkusem a chováním publika v 15 evropských zemích.

Studie vychází z tzv. Akčního plánu na podporu audiovizuálního a mediálního odvětví, který Evropská komise přijala v prosinci 2020 s cílem podpořit oživení a transformaci těchto odvětví po koronavirové krizi. Věnuje se třem oblastem – audiovizuálnímu odvětví, videohrám a zpravodajským médiím – a je založena na diváckých průzkumech, dotaznících, datech od zainteresovaných stran a na sekundárních zdrojích.

První část studie věnující se audiovizuálnímu odvětví přináší mimo jiné i výsledky rozsáhlého diváckého průzkumu provedeného v roce 2022 v 15 evropských zemích (Bulharsko, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Španělsko, Švédsko). Reprezentativní průzkum zkoumal preference diváků ve věku 16–55+ let ohledně audiovizuálního obsahu.

Kino, televize, nebo VOD?

Evropané při sledování filmů a seriálů stále nejvíce využívají televizi. 71 % diváků v průzkumu uvedlo, že alespoň jednou měsíčně sledují filmy a seriály prostřednictvím tradičních televizních kanálů. Na druhém místě se 60 % diváků jsou předplacené VOD služby (SVOD). Téměř čtvrtina diváků (24 %) pak chodí alespoň jednou měsíčně do kina. Stále více diváků má ovšem v úmyslu VOD služby využívat častěji i v následujícím roce a nahradit jimi tradiční televizní stanice i návštěvy kina.

Co láká evropské diváky na předplatném streamovacích služeb?

Nejdůležitějším důvodem pro využívání předplacených streamovacích služeb je snadnost jejich používání a dále pak široká nabídka kvalitních filmů a seriálů.

Jaké jsou preference diváků?

Obsah si diváci nejčastěji vybírají podle žánru filmu či seriálu a pak na základě příběhu, dialogů a postav. Mezi další důležité faktory patří to, jestli jde o novou řadu seriálu, který už v minulosti sledovali, a v menší míře také herci a herečky v hlavních rolích.

Preference diváků jsou různé, ale mezi nejoblíbenější žánry v oblasti seriálů patří krimi/thriller (39 % diváků), akční/dobrodružný (37 %) a komedie (36 %). U celovečerních filmů jsou odpovědi respondentů téměř totožné. Mezi nejméně oblíbené žánry pak naopak diváci zařadili např. westerny či muzikály (4 %).

Původ obsahu

Co se týče jazyka a země, z níž obsah pochází, diváci jsou poměrně otevření. Čtyři pětiny diváků (80 %) by sledovaly filmy a seriály z USA, 76 % pak domácí obsah. Filmy a seriály z jiných evropských zemí by sledovalo 71 % diváků. Přesto je americký a domácí obsah pro diváky stále nejlákavější – 45 % z nich by chtělo vidět více filmů a seriálů z USA nebo své vlastní země oproti 28 % diváků, kteří by chtěli více obsahu z jiných evropských zemí. Pro velkou část diváků (41 %) však země původu není důležitá, pokud je pro ně film nebo seriál zajímavý.

Celý text studie v angličtině je ke stažení na stránkách Evropské komise nebo na webu Kreativní Evropy v sekci Publikace a studie.

ČESKÉ BUDĚJOVICE: EVROPSKÉ HLAVNÍ MĚSTO KULTURY ROKU 2028

Již téměř čtyřicet let se členská a kandidátská města Unie ucházejí o titul Evropského hlavního města kultury. Ziskem titulu mají jedinečnou příležitost představit svou historii, tradice a věnovat se vlastnímu strategickému rozvoji prostřednictvím kultury. V letošním roce kromě francouzských kandidovala také města z České republiky.

Celý proces výběru začíná šest let před vlastním konáním akce. Města ve své kandidatuře musejí popsat své cíle, kulturní program, finanční plán nebo organizační strukturu. Z nominace vyplývá zapojení lokálních a regionálních komunit, místních obyvatel, vyhodnocuje se dopad na dlouhodobý rozvoj města a klade se důraz na evropský rozměr. O vítězi rozhoduje mezinárodní porota dvanácti členů. Konečný výběr schvaluje rada ministrů kultury. Vítěz soutěže získá kromě jedinečného ročního statusu kulturního středu Evropy také finanční příspěvek jeden a půl milionu eur. Vlastní titul EHMK pak město může užívat na dobu neurčitou. V České republice svou kandidaturu podala města Brno, Broumov, České Budějovice a Liberec. Do finále se dostala dvě z nich – Broumov a České Budějovice. Města, která mají svá historická, regionální specifika, pracují s odlišným kulturním prostředím a zkušenostmi. Vítěz byl zveřejněn poslední červnový den roku 2023. Po Praze (2000) a Plzni (2015) budou České Budějovice teprve třetím českým městem, které získá titul Evropské hlavního města kultury.

O tom, jak se připravovala kandidatura města, jak se zapojovali místní obyvatelé a spolky, co udělení titulu znamená pro město a celý tým, který na kandidatuře pracoval, hovoří Anna Hořejší, kreativní ředitelka kandidatury Českých Budějovic.

Proč a s čím jste do kandidatury o titul Evropské hlavního města kultury vstupovali?

Na začátku byla potřeba dát městu nějaký nový impuls. Titul Evropské hlavního města kultury se nabízel jako jedna z možností. V Českých Budějovicích je velmi silná kulturní scéna a pro ni to byla možnost, jak jí zkusit vytvořit důstojné podmínky, a hlavně jak udělat z kultury jednu z priorit v rámci plánování dlouhodobého rozvoje města. Když jsme se na úplném začátku kandidatury ptali, jaké má kdo očekávání, tak jsme zjistili, že představy jsou různé, ale představy často i chybějí. Byl to impuls pro vytvoření nové kulturní vize města.

Kdy a jak jste začali s přípravami na kandidaturu?

Kandidaturu jsme začali připravovat na jaře roku 2021. V době, kdy utichaly největší vlny covidu. Byla to první setkání místní kulturní scény po více než roce, což bylo hodně znát. Lidé,

a myslím to v dobrém, se v tu dobu často soustředili hlavně na sebe, nebyli zvyklí tolik spolupracovat, svou roli hrála demotivace, frustrace z předchozího roku. Proto jsme se na začátku při setkáních s nimi zaměřovali hlavně na otázky jejich potřeb, situace, očekávání nebo vizí. Až potom jsme mohli začít tvořit společně. Díky takovému osobnímu přístupu, který byl od počátku bezpodmínečný a který jim chyběl, se jich do projektu nakonec tolik zapojilo. Věřili, že z tohoto něco vznikne, někde se promítne, že nejde jen o dotazníkové šetření do šuplíku.

Jak jste kandidaturu vysvětlovali obyvatelům města?

K místním jsme hledali cestu podobně. I zde jsme cítili, že lidé zde žijí hodně ve svých komfortních zónách a nejsou moc zvyklí se potkávat, sdílet, přijímat nové výzvy a „představovat si“. V první fázi kandidatury, která je skutečně v určitých momentech o snění, jsme museli dát příležitost právě předstávám o tom, co nás, veřejnost i kulturní aktéry v budoucnosti čeká. Zároveň jsme věděli, že máme hodnoty, principy, které chceme do města přenést, a věděli jsme, že pro nás je důležitý pozitivní zážitek a emoce, s nimiž si ty hodnoty mohou spojit.

Jak konkrétně?

Přišli jsme s Kul.turistou (kulturní turistickou kancelář) – maringotkou, která se vydala do městských částí a fungovala jako nízkoprahový klub na často nepříliš navštěvovaných místech, s horší dostupností nebo tam, kde jsou patrně jizvy a problémy. Ty nás zajímaly a my tam jen byli. Nabízeli jsme kafe za příběh, pořádali jsme socio-urbanistické dílny, aktivizovali lokální spolky. Lidé přicházeli a povíдали jsme si spolu. Byla to mravenčí práce, ale věřím, že 98 % lidí odcházelo s pozitivní zkušeností a důvěrou. Projekt EHMK je komplikovaný, komplexní a velký, je mnohdy těžko uchopitelný, proto pro nás bylo důležité, aby si v něm každý našel i něco malého, co pro něj může být důležité, osobní motivaci, pro kterou bude chtít projekt podpořit.

Pomohly vám zkušenosti Prahy 2000 a Plzně 2015?

Čerpali jsme zkušenosti z mnoha měst a byly mezi nimi i Praha a Plzeň. Je nutné říct, že titul se hodně proměňuje, stejně jako se proměňuje situace a politické a kulturní kontexty, v nichž města o titul žádají. Pro nás nejdůležitější, co jsme si vzali i na příkladu z Plzně, bylo, aby opravdu zkušenost a zážitky, které přípravy a realizace EHMK s sebou nesou, zůstaly v Českých Budějovicích. Aby si je co nejvíce prožily místní kulturní organizace, na něž to má největší dopad. Aby tak měly možnost zlepšit své kapacity, získat zkušenosti v práci se zahraničními partnery, v žádání o evropské granty, organizování velkých akcí, aby toto všechno zůstalo u nich, neboť oni jsou tím největším dědictvím projektu.

Jaký připravujete program?

Náš přístup je vytvářet permakulturní prostředí, tedy zjednodušeně budovat prostor založený na dlouhodobě udržitelném rozvoji, do něhož můžeme vkládat kulturní a umělecké projekty nejen s aktuálními, ale i s budoucími tématy, která se teprve objeví. Náš program, v němž máme připraveno celkem 46 projektů, je nastavený jako call to action. Chceme aktivizovat nejen kulturní sektor, ale i obyvatele, návštěvníky, aby se skrze uvedené projekty na kultuře přímo podíleli.

Co pro vás udělení titulu EHMK znamená?

Celou kandidaturu jsme vnímali velmi osobně, protože jsme téměř všichni z Českých Budějovic. Viděli jsme živý proces, v němž jsme se mohli sblížit s kulturními aktéry, viděli jsme, jaké to má přímé dopady na veřejnost, kulturní sektor, účastníky, kteří se chtějí zapojovat, cítili jsme kumulující se energii, nadšení lidí, kteří v tom chtějí pokračovat.

Co EHMK může přinést městu?

Nechtěli jsme, aby kandidatura skončila jako happening, ale aby měla pozitivní dopad na budoucí generace ve městě, v tom byla důležitá synergie našeho týmu. Hledali jsme univerzální a aktivační témata a hodnoty. Ve městě jsou všichni vlastně spokojeni, protože jsou ukolébáni jeho pohodou, ale je to dostačující? Jsme přesvědčeni, že úspěch kandidatury může u účastníků silně zarezonovat svým sdělením: „Probudte se, musíte se o to skvělé město starat, neboť potřebuje velkou péči nás všech.“

Skvělou inspirací k vytvoření vlastní cesty k udržitelnosti jsou mi od roku 2015 SLOU DAYS a jejich charismatická zakladatelka Kamila Boudová. Doporučuji i její publikaci *Kniha SLOU: Průvodce pomalým životním stylem.*

Radka Lím Labendz

CO JE KREATIVNÍ EVROPA

Kreativní Evropa je program Evropské unie na podporu kinematografie a kulturních a kreativních odvětví. Cílem programu Kreativní Evropa je vytvořit jednotný rámec pro financování projektů v oblasti scénických umění, výtvarného umění, nakladatelství a literatury, hudby, mezioborového umění, filmu, televize, herního průmyslu a kulturního dědictví, maximálně využít synergii mezi různými sektory a zvýšit tak účinnost poskytované podpory.

PROGRAM KREATIVNÍ EVROPA SE SKLÁDÁ ZE TŘÍ ČÁSTÍ:

část MEDIA

podpora evropské kinematografie a audiovizuálního průmyslu

část Kultura

podpora mezinárodních projektů v oblasti kulturních a kreativních odvětví

mezioborová část

podpora inovativních projektů na pomezí kultury, umění a technologií; podpora zpravodajských médií a mediální výchovy

Celkový rozpočet programu Kreativní Evropa na období 2021–2027 je 2,44 mld. eur – jde o 63% navýšení oproti předchozímu období. Na část MEDIA připadá 58 % rozpočtu, na část Kultura 33 % a na mezioborovou část 9 %.

Program také reflektuje průřezová témata EU, jako jsou ekologická udržitelnost projektů, podpora rovnosti žen a mužů či zlepšení přístupu a účasti osob se zdravotním postižením a sociálně marginalizovaných skupin v kultuře, a to jak pro tvůrce, tak pro zástupce publika.

Pražské Quadriennale tradičně zahrnovalo množství instalací, které se přepravují z různých koutů světa. Umělci naopak letos řadu instalací vytvořili až na místě, a po akci organizátoři navíc uspořádali bleší trh, takže některé části instalací mohou dále využívat místní umělci. Skvělý přístup!

Anna Bartošková

OKRUHY PODPORY

Finanční podporu může získat každá společnost nebo organizace, jejíž projekt splní kritéria stanovená pro přidělení této podpory. O podporu je možné žádat pouze v rámci pravidelně vypisovaných výzev k předkládání žádostí.

OKRUHY ČÁSTI MEDIA

CLUSTER CONTENT

European co-development
European mini-slate development
European slate development
Video games and immersive content development
TV and online content

CLUSTER BUSINESS

European Film Distribution
European Film Sales
Talent and skills
Markets and networking
Innovative tools and business models
MEDIA 360°

CLUSTER AUDIENCE

Films on the Move
European Festivals
Networks of European Festivals
Networks of European Cinemas
European VOD networks and operators
Audience development and film education

OKRUHY ČÁSTI KULTURA

Evropské projekty spolupráce

nadnárodní spolupráce na široké škále aktivit v oblasti kulturních a kreativních odvětví

Oběh evropských literárních děl

literární překlady, jejich propagace a zlepšení přístupu k těmto literárním dílům

Evropské sítě

celoevropské sítě činné v kulturních a kreativních odvětvích

Evropské platformy

rozvoj kariéry umělců a oběh uměleckých děl za hranicemi své země

Culture Moves Europe

krátkodobé výjezdy a rezidence pro umělce a kulturní profesionály

Perform Europe

podpora scénických umění prostřednictvím udržitelných, inkluzivních a inovativních projektů

OKRUHY MEZIOBOROVÉ ČÁSTI

Creative Innovation Lab

NEWS – Media literacy

NEWS – Journalism Partnerships

NEWS – Monitoring and defending media freedom and pluralism

KONTAKTY

SÍŤ KANCELÁŘÍ KREATIVNÍ EVROPA

Žadatelům o podporu z programu je k dispozici síť informačních a servisních kanceláří Creative Europe Desk (Kanceláře Kreativní Evropa) se zastoupeními v každé členské zemi.

www.kreativnievropa.cz

www.ec.europa.eu/creative-europe

KANCELÁŘ KREATIVNÍ EVROPA MEDIA

Národní 28, 110 00 Praha 1

tel.: + 420 725 589 080

e-mail: media@kreativnievropa.cz

KANCELÁŘ KREATIVNÍ EVROPA KULTURA

Nekázanka 16, 110 00 Praha 1

tel.: + 420 602 838 491

e-mail: kultura@kreativnievropa.cz

Co-funded by the
European Union

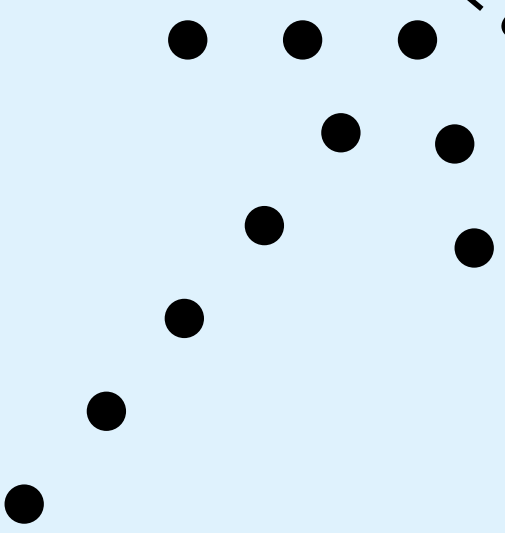
Creative
Europe
MEDIA

Název: REPORT, Kancelář Kreativní Evropa 2022 / Autor: Kancelář Kreativní Evropa, není-li uvedeno jinak.

Autorka článků na str. 11–17: Hedvika Petrželková / Fotografie: fotografie pocházejí z archivů Kanceláře Kreativní Evropa a podpořených projektů.

Obálka, grafická úprava a sazba, tisk: Cellula, s. r. o. / Vydala Kancelář Kreativní Evropa v Praze v roce 2023.

Kreativní Evropa v období
2021 – 2027 podpoří kulturní
a kreativní odvětví celkovou
částkou 2,44 mld. eur.